

τητο. Γέλια - δάκρυα ἀκράτητα. Δίψα ἀκράτητη λόγ. σύνηθ. || Παροιμ. Σέρνει κι ὁ κρατημένος ἀκράτητο καμάρι (ἐπὶ πτωχαλαζόνος) Ἡπ. β) Ἀνυπόμονος Μακεδ. (Καταφύγ.) 2) Ὁ μὴ κρατούμενος, ὁ μὴ βασταζόμενος ὑπὸ τινος Πόντ. (Ῥοφ.): Ἀκράτετο ἔδει τὴν τσάππα (σκαπάνη).

β) Ὁ μὴ δυνάμενος, ὁ μὴ ὢν εἰς θέσιν νὰ κρατηθῇ Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Τραπ.) 3) Ὁ μὴ ὑποστηριζόμενος ὑπὸ τινος, ἀπροστάτευτος Πόντ. (Ῥοφ.): Ἐπέθανε καὶ τὰ γαρδέλλᾶ τ' ἀκράτετα εἶν' (γαρδέλλᾶ=παιδιά). β) Ὁ ἀνάξιος ὑποστηρίξεως καὶ μερίμνης Πόντ. (Ῥοφ. Τραπ.)

ἀκρατοπίνω Λεξ. Κομ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκρατος καὶ τοῦ ρ. πίνω. Καὶ παρὰ Βλάχ.

Πίνω ἀκρατον, γνήσιον οἶνον.

ἀκρατος ἐπίθ. Κρήτ. Κύπρ. —ΚΠαλαμ. Βωμ. 12 ἀκρατους Ἡπ. Θεσσ. (Ζαγόρ.) Θράκ. (Αἰν.) Ἰμβρ. Μακεδ. (Σισάν.) ἀκράτος Αἰγίν. Ἄνδρ. Βιθυν. Ἴος Κάρπ. Κρήτ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Μύκ. Κύθηρ. Νίσυρ. Παξ. Πελοπ. (Λακων. Μάν.) Πόντ. (Κερασ.) Ρόδ. Σαλαμ. Σίφν. Σύμ. κ. ἄ. ἀγκράτος Πελοπ. (Καλάβρυτ.) ἀκράτους Θεσσ. Θράκ. (Αἰν.) Λέσβ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. (Σέρρ. Σιάτ.) Σάμ. κράτους Θεσσ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀκρατος. Διὰ τὸν καταβιβασμὸν τοῦ τόνου εἰς τὸ ἀκράτος κατὰ τὰ εἰς -ατος ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,127. Ὁ τύπ. καὶ μεσν.

1) Ἀμιγῆς, γνήσιος, ἀγνὸς καὶ ἐπὶ ἄλλων μὲν πραγμάτων, συνήθως ὁμῶς ἐπὶ οἴνου ἔνθ' ἄν.: Κρασοὶ ἀκράτο πολ-
λαχ. Νερό ἀκράτο Σαλαμ. Ἀλεύρι-λάδι-μέλι ἀγκράτο Καλά-
βρυτ. κ. ἄ. Αἶμα ἀκράτο καὶ ἀσταλαμάτιγο Μάν. Κράτου
γάλα Θεσσ. Ἀκράτος ἀσβέστης Κρήτ. Θυμίαμα ἀκράτου Αἰν.
κ. ἄ. || Ἄσμ.

Μῆλο ἔτρωε τὸ πρῶν, τοῖτρο τὸ μεσημέρι
τοσαὶ κάθε ἡλίου ξέγευμα ἔτρωε μόσκ' ἀκράτο
Αἰγίν.

Ὡρα καλή, ψηλή, λυγρή, τριανταφυλλῆ μ' ἀκράτη
καὶ καστανομαλλοῦσα μου καὶ γατανοφρυδάτη
Ἀπύρανθ.

Βαίνει της περισσὰ φλωριά, μαλάματα ἀκράτα
Αἰγίν.

Ἵστοις ἀραμάδες τῶν δοντιῶν ἔχει ἀκράτο μόσκο

Ρόδ. Συνών. ἀγναῖος 1, ἀγνὸς Β 1, μοναῖτος.

β) Εἰλικρινής, γνήσιος, ἐπὶ ἀνθρώπων Ἄνδρ. Κάρπ. Κρήτ. Παξ. Σάμ.: Φίλος ἀκράτος Κάρπ. Κρήτ. Ἀκράτ' φιλία Σάμ. 2) Καθαρὸς Λέσβ.: Σπίτ' ἀκράτου Λέσβ. Σπίτ' παστριμένον, πιάττα πλυμένα, οὔλα ἀκράτα αὐτόθ.

3) Ἀθῶος Βιθυν.: Ἄσμ.

Τὸ παιδάκι μου τ' ἀκράτο τὸ στρογγυλοπωγωνᾶτο
Βιθυν.

ἀκρατοσύνη ἡ, ἀμάρτ. ἀκρατουσύν' Λέσβ. (Πάμφιλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκρατος.

Καθαριότης: Μουσκουβουλᾶ τοῦ σπίτ' ἀπ' τ'ν ἀκρατου-
σύν' τοῖ τ' δάστρα.

ἀκράφνου ἐπίρρ. Πάρ. (Λεῦκ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκρος καὶ τοῦ ἐπιρρ. ἀφνου.

Ἐξαίφνης: Ἀκράφν' ἀκράφν' νὰ φανῇ ἐδῶ κάτου.
Συνών. ἀφνου, ξαφνικά.

ἀκράχαρος ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ.) ἀκρόχαρος Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τῶν ἐπιθ. ἀκρος καὶ ἄχαρος.

Ὁ λίαν δυστυχής. Συνών. χιλιάχαρος.

ἀκραχτα ἐπίρρ. Πέλοπ. (Γορτυν.) Σύμ. —ΝΠολίτ. Παραδ. 2,1301.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκραχτος

Κατὰ τὴν ὥραν τῆς νυκτὸς τὴν πρὸ τῆς ἀλεκτοροφω-
νίας, ἐν ὥρᾳ βαθείας νυκτὸς ἔνθ' ἄν.: Ἐσηκώθηκ' ἀκραχτα
Σύμ. Ποτὲ δὲν πρέπει ν' ἀπολογεῖται κανεὶς, ὅταν εἶναι
ἀκραχτα ΝΠολίτ. ἔνθ' ἄν.

ἀκραχτος ἐπίθ. Ἄνδρ. Πελοπ. (Καλάβρυτ.) ἀκρα-
χτους Μακεδ. (Καταφύγ.) —ΚΘεοτόκ. Καραβέλ. 9 ἀκραγος
Εὐβ. (Ὁξύλιθ. κ. ἄ.) Πελοπ. (Ἀρκαδ. Λακων. Μάν. Ξυλόκ.)
ἀκραγους Λέσβ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *κραχτός < κράζω.

1) Ὁ μὴ κράζας, ὁ μὴ λαλήσας, ἐπὶ πτηνῶν Ἄνδρ.
Λέσβ. Πελοπ. (Ἀρκαδ. Καλάβρυτ. Λακων. Ξυλόκ. Μάν.):
Τὰ πουλλὰ εἶναι ἀκραχτα ἀκόμη Ἄνδρ. Ἀκραγοὶ οἱ κοῦ-
ροι σηκώνομαι (πρὶν λαλήσουν οἱ πετεινοὶ ἐγείρομαι τῆς
κλίνης) Μάν. || Φρ. Ἀκραγο πουλλὰ εἶναι ἀκόμη (ἐπὶ νέου
ἢ νέας μὴ ὠρίμου, ἀπείρου τοῦ κόσμου) Ἀρκαδ. Καλά-
βρυτ. Ἀκραγους πιτ'νὸς (ὁ πρὸ τῆς ἀλεκτοροφωνίας χρόνος
τῆς νυκτὸς) Λέσβ. β) Μεταφ. ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ δὴ
παιδίων, ἀνόητος, μωρὸς Εὐβ. (Ὁξύλιθ.) 2) Ἀπρόσ-
κλητος συνήθως εἰς γάμον Μακεδ. (Καταφύγ.) —ΚΘεο-
τόκ. ἔνθ' ἄν.: Σ' τοὺν γάμον τοὺν ἀκραχτου ποῦ τοὺν
βάζν; Καταφύγ. Ποιὸς εἶναι ἐκεῖνος ὁ ξένος ποῦ θά μ'παῖνε
ἀκραχτος σὲ ξένα ἰντερέσσα; ΚΘεοτόκ. ἔνθ' ἄν.

ἀκρεββάτωτος ἐπίθ. Ἡπ. ἀκριββάτουτος Ἡπ. (Ζαγόρ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ καὶ τοῦ ἐπιθ. *κρεββατώτος < κρεββατώνω.

Ὁ στερούμενος κρεββατιάς, ἥτοι ἰκρῳμάτος, ἐσχάρας,
ἐφ' ἧς νὰ στηρίζεται, συνήθως ἐπὶ ἀμπέλων ἔνθ' ἄν.:
Ἄσμ.

Μηλῆς ἀπὸ τὰ Γιάννινα, ραντζῆς ἀπὸ τὴν Ἀρτα,
κι πιρουγλή ἀκριββάτουτη ἀπ' ἄραιον πιριβόλι
(πιρουγλή=ἀναδενδράς) Ζαγόρ.

ἀκρέμαστος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.)
ἀκρέμαγος Πελοπ. (Τρίκκ. Συγκά Κορινθ.) Πόντ. (Τραπ.
Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. κρεμαστός < κρεμῶ.
Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Ὁ μὴ ἀνηρτημένος κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ.
Χαλδ.): Ἀφῆσε τὸ σακκάκι ἀκρέμαστο κοιν. Ἀφῆτ' ἄν.
ἀκρέμαγα τὰ κρεμμύδια - τὰ τσυνδώνια κττ. Τρίκκ. 2) Ὁ
μὴ ἀπηγχοτισμένος κοιν.: Δὲν ἔμεινε ἔς τὰ εἰκοσιένα κανένα
ἀκρέμαστος ἀπὸ τοὺς προεστοὺς τοῦ χωριοῦ, ὅλους τοὺς ἐκρέ-
μασαν οἱ Τοῦρκοι.

ἀκρέμιστος ἐπίθ. πολλαχ. καὶ Πόντ. (Τραπ.) ἀκρέ-
μιγος Πόντ. (Τραπ.) ἀγκρέμιστος Πελοπ. (Ἀρκαδ.) Πόντ.
(Τραπ.) ἀγκρέμιστος Κρήτ. ἀγκρέμιστος Εὐβ. (Κονίστρ.)
ἀγκρέμιστε Τσακων. ἀγκρέμιστος Κρήτ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *κρεμιστός < κρε-
μίζω, δι' ὃ ἰδ. γκρεμίζω.

